

Sygn. akt I C 1111/19 upr.

POSTANOWIENIE

Dnia 19 lutego 2020 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Sylwia Piasecka

Protokolant: pracownik biurowy Daria Szczodrowska

po rozpoznaniu w dniu 19 lutego 2020 roku w Człuchowie

na rozprawie

sprawy

z powództwa (...) S.A z siedzibą w G.

przeciwko K. R.

o zapłatę

postanawia:

1. umorzyć postępowanie w sprawie,
2. nie obciążać pozwanego K. R. kosztami procesu.

Sygn. akt I C 1111/19

UZASADNIENIE

Powód – (...) S.A. z siedzibą w G., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie radcy prawnego, złożył pozew przeciwko K. R. w elektronicznym postępowaniu upominawczym i zasądzenie od pozwanego kwoty 2.288,03 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że na podstawie umowy sprzedaży energii elektrycznej dostarczał stronie pozwanej energię elektryczną do lokalu wskazanego w przedmiotowej umowie. W związku z wykonywaniem usługi strona powodowa wystawiła i doręczyła stronie pozwanej faktury oraz wezwała do polubownego zakończenia sporu.

Nakazem zapłaty wydanym w elektronicznym postępowaniu upominawczym w dniu 18 grudnia 2018 roku, w sprawie VI Nc – (...), Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w L. uwzględnił roszczenie strony powodowej w całości i orzekł o kosztach procesu.

Postanowieniem z dnia 18 lutego 2019 roku Sąd Rejonowy – L. Zachód w L. nadał klauzulę wykonalności nakazowi zapłaty z dnia 18 grudnia 2018 roku.

Pismem z dnia 8 kwietnia 2019 roku pozwany K. R. wniósł o ponowne doręczenie pozwu wraz z załącznikami, uchylenie klauzuli wykonalności w trybie art. 359 kpc oraz wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty.

W uzasadnieniu wskazał, że od 15 lat nie zamieszkuje pod adresem wskazanym w pozwie, dlatego też brak było podstaw do uznania, że nastąpiło skuteczne doręczenie orzeczenia, a w konsekwencji nie można było stwierdzić prawomocności

nakazu zapłaty i nadania mu klauzuli wykonalności. Jednocześnie pozwany zakwestionował zasadność i wysokość dochodzonego roszczenia.

Wobec powyższego Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w L. w osobie Referendarza sądowego, zarządzeniem z dnia 16 kwietnia 2019 roku uchylił zarządzenie z dnia 18 lutego 2019 roku o pozostawieniu korespondencji dla pozwanego w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia, natomiast postanowieniem z dnia 16 kwietnia 2019 roku przekazał sprawę do tutejszego Sądu, a postanowieniem z dnia 31 października 2019 roku uchylił postanowienie z dnia 18 lutego 2019 roku o nadanie klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty wydanemu w dniu 18 grudnia 2018 roku w całości.

Powód – (...) S.A. z siedzibą w G. w piśmie procesowym z dnia 11 lutego 2020 roku cofnął pozew w całości ze zrzeczeniem się roszczenia w związku ze spłatą roszczenia po dniu wytoczenia powództwa oraz wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że w toku postępowania egzekucyjnego wyegzekwowano od pozwanego kwotę 1.093,24 złotych, a następnie po telefonicznej rozmowie z pozwanym w dniu 6 czerwca 2019 roku wpłacił on na rzecz powoda kwotę 1.342,34 złotych. Wskazana kwota łącznie z kwotą wyegzekwowaną w toku prowadzonego postępowania egzekucyjnego pokryła należność główną wraz z dochodzonymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie w całości. Dokonanie przez pozwanego dobrowolnej spłaty pozostałej do uregulowania należności, pomimo wcześniejszego zaskarżenia nakazu zapłaty, stanowi w ocenie powoda, ostateczne uznanie roszczenia objętego pozwem. Dlatego też cofnięcie pozwu stało się konieczne i uzasadnione.

Powód wskazał nadto, że pozwany dał powodowi podstawy do wytoczenia powództwa, dlatego też żądanie kosztów procesu jest zasadne.

Pozwany w piśmie procesowym z dnia 14 lutego 2019 roku wniósł o nieobciążanie go kosztami procesu z uwagi na trudną sytuację życiową, zdrowotną i materialną, albowiem w dniu 23 kwietnia 2019 roku uległ on wypadkowi w pracy, w wyniku którego doznał on pourazowego udaru niedokrwiennego mózgu i złamania kręgu C-6, C-7 i Th 1. Następnie przez 6 miesięcy pozostawał na zwolnieniu lekarskim i przez cztery miesiące przebywał w szpitalu, a od 22 października 2019 roku jest na świadczeniu rehabilitacyjnym. Pozwany wskazał, że obecnie otrzymuje świadczenie rehabilitacyjne w wysokości 1.673,00 złotych netto - do grudnia 2019 roku, a od stycznia 2020 roku – 1.876,62 zł netto, co wystarcza jedynie na pokrycie kosztów leczenia i rehabilitacji. Ponadto ma na utrzymaniu niepełnosprawnego syna M. R., który choruje na cukrzycę typu I oraz nadciśnienie tętnicze i jest pod stałą kontrolą Akademii Medycznej w G. w Poradni Diabetologicznej i Poradni Nefrologicznej i Nadciśnienia Tętniczego (...), co również generuje wysokie koszty leczenia i wizyt lekarskich.

Pozwany podkreślił także, że o toczącym się postępowaniu dowiedział się z chwilą zajęcia przez komornika środków na swoim koncie. Powyższe było podyktowane sytuacją, że od 16 lat nie zamieszkuje pod adresem wskazanym w pozwie, a jego centrum życiowe znajduje się w P. przy ulicy (...), gdzie prowadzi i pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym ze swoją rodziną. Zaznaczył nadto, że w okresie od lutego 2016 roku do maja 2019 roku mieszkanie przy ul. (...) w C., zostało wynajęte rodzinie M. D., który spowodował zadłużenie w spłacie należności za zużycie energii elektrycznej, a co więcej wszystkie wezwania do zapłaty i noty odsetkowe powódki, które wpływały na adres w C., najemca niszczył nie informując wynajmującego o powstałym zadłużeniu, a co za tym idzie, powstała sytuacja nie była spowodowana zawinionym zachowaniem pozwanego.

Pozwany przyznał, że po uzgodnieniu z powódką kwoty zadłużenia, spłacił całość należności wraz z kosztami komorniczymi.

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z treścią art. 203 § 1 kpc pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku.

Z powyższego wynika zatem, że cofnięcie pozwu oznacza, że powód rezygnuje z popierania żądania w całości lub w części. Jest to czynność dyspozytywna (dyspozycyjna) powoda, jeden z przejawów zasady, że to powód jest dysponentem procesu. Należy jednak podkreślić, że w przypadku złożenia oświadczenia o cofnięciu pozwu istotnym jest aby zostały spełnione przesłanki z § 1 komentowanego przepisu, jak również nie zaistniała któraś z okoliczności wymienionych w jego § 4, a mianowicie gdy okoliczności sprawy wskazują, że cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia są sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa. Cofnięcie pozwu stanowi również przejaw odwołałości czynności procesowych.

Cofnięcie pozwu może nastąpić albo bez zrzeczenia się roszczenia, albo ze zrzeczeniem się. W tym pierwszym wypadku czynność cofnięcia pozwu jest czynnością stricte procesową, gdyż decyduje wyłącznie o postępowaniu sądowym, ale nie o roszczeniu, w tym drugim – czynnością o charakterze mieszanym, tj. procesowo-materialną. Różnią się one skutkiem, jaki wywołują w zakresie możliwości ponownego dochodzenia przed sądem roszczenia, które było objęte oświadczeniem o cofnięciu pozwu, terminem, do którego oświadczenie może zostać złożone, oraz koniecznością uzyskania zgody pozwanego na cofnięcie pozwu. W każdej sytuacji cofnięcie pozwu i ewentualne zrzeczenie się roszczenia powinny być jednak wyraźne i bezwarunkowe. Dlatego też jeżeli powód cofnięcie pozwu uzależnia od czegośkolwiek, co według jego oceny przedstawia istotne znaczenie, to oświadczenie takie nie oznacza, że rezygnuje on już teraz z przeprowadzenia procesu. Cofnięcie pozwu w rozumieniu art. 203 § 1 kpc jest bowiem czynnością wyrażającą oświadczenie woli w postaci stanowczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 1987 roku, II CZ 5/87, Legalis; por. też J. Mokry, *Odwołałość czynności procesowych*, s. 20 i n.).

Oświadczenie o cofnięciu pozwu może zostać złożone w piśmie procesowym lub ustnie do protokołu na rozprawie.

W przedmiotowej sprawie powód złożył w formie pisemnej oświadczenie o cofnięciu pozwu ze zrzeczeniem się roszczenia z uwagi na spłatę zobowiązania przez pozwanego. Zatem dla skuteczności tego oświadczenia, zgoda pozwanego nie była potrzebna.

Biorąc natomiast pod uwagę okoliczności sprawy, a w szczególności przyczynę złożenia takiego oświadczenia przez powoda, Sąd uznał, że cofnięcie pozwu jest dopuszczalne albowiem nie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego, jak również nie zmierza do obejścia prawa.

Dlatego też Sąd na mocy art. 355 kpc umorzył postępowanie, ponieważ powód ze skutkiem prawnym cofnął pozew, w konsekwencji czego wydanie wyroku stało się zbędne.

O kosztach procesu Sąd orzekł na mocy art. 102 kpc, który stanowi, że w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Regulacja zawarta w cytowanym przepisie stanowi odstępstwo od zasady odpowiedzialności za wynik postępowania i jest zarazem podkreśleniem przez ustawodawcę przyjętej w Kodeksie postępowania cywilnego zasady słuszności przy orzekaniu o kosztach procesu. Stanowi ona pewnego rodzaju wentyl bezpieczeństwa dla podmiotów, które byłyby zobowiązane do zwrotu kosztów na zasadzie art. 98 kpc, jeżeli w szczególnie uzasadnionych wypadkach względy słuszności przemawiają za tym, aby takiej strony nie obciążać kosztami w całości lub w części (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2013 roku, II CZ 154/12, Legalis).

Z brzmienia omawianego przepisu wynika, że sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej kosztami w ogóle. Uprawnienie sądu nie jest tu jednak dowolne, na co wskazuje przyjęte w tym przepisie sformułowanie "w wypadkach szczególnie uzasadnionych". Użyte sformułowanie oznacza, że przy stosowaniu tej regulacji sąd nie może dokonywać wykładni rozszerzającej i sąd powinien, stosując ten przepis, mieć na uwadze konkretny stan faktyczny występujący w sprawie (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 26 września 2013 roku, I ACa 466/13; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 3 maja 2014 roku, I ACz 294/14, niepubl.).

Zgodnie z przyjętą linią orzecznictwa, przez sformułowanie "w wypadkach szczególnie uzasadnionych", należy rozumieć takie sytuacje, które wskazują, że ponoszenie kosztów pozostawało w sprzeczności z powszechnym

odczuciem sprawiedliwości oraz zasadami współżycia społecznego. Przykładowo wskazuje się, że należą do nich okoliczności związane z przebiegiem sprawy – charakter zgłoszonego roszczenia, jego znaczenie dla strony, subiektywne przekonanie o zasadności roszczenia, przedawnienie roszczenia oraz leżące poza procesem – sytuacja majątkowa i życiowa strony. Należy jednak podkreślić, że ocena, czy takie wypadki wystąpiły w konkretnej sprawie, należy do sądu, który powinien dokonać jej na podstawie całokształtu okoliczności sprawy, przy uwzględnieniu zasad współżycia społecznego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2013 roku., V CZ 124/12, Legalis). Istotnym jest również, że sama sytuacja ekonomiczna strony, która uzasadniałaby przyjęcie, że nie jest ona bez uszczerbku utrzymania dla siebie i rodziny ponieść kosztów procesu, nie stanowi sama przez się szczególnie uzasadnionego wypadku, o którym jest mowa w art. 102 kpc (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w L. z dnia 14 sierpnia 2013 roku, I ACa 271/13, Legalis; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 21 listopada 2013 r., I ACa 672/13, Legalis; wyrok Sądu Apelacyjnego w L. z dnia 4 czerwca 2014 roku, I ACa 132/14, Legalis; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 13 czerwca 2014 r., I ACa 44/14, Legalis).

Z powyższego wynika zatem, że odstąpienie od obciążania strony przegrywającej sprawę kosztami procesu poniesionymi przez jej przeciwnika procesowego jest możliwe jedynie w wypadkach szczególnie uzasadnionych, czyli wówczas, gdy z uwagi na okoliczności faktyczne konkretnej sprawy zastosowanie ogólnych zasad odpowiedzialności za wynik procesu byłoby sprzeczne z zasadą słuszności. Podstawą do takiej oceny może być zachowanie się strony w procesie, jak i jej sytuacja pozaprocesowa, przy czym zła sytuacja finansowa, stanowiąca podstawę do zwolnienia strony od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych, nie wyczerpuje sama w sobie przesłanek zastosowania art. 102 kpc, a przepis ten, z uwagi na swój szczególny charakter, nie może być wykładany rozszerzająco i wyklucza uogólnienie (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 7 czerwca 2017 roku, I ACa 24/17, Legalis; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 21 kwietnia 2017 roku, VI ACa 1830/15, Legalis; wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 30 marca 2017 roku, I ACa 711/16, Legalis; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 15 lipca 2016 roku, III APa 10/16, Legalis; wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 26 sierpnia 2016 roku, I ACa 274/16, Legalis).

W przedmiotowej sprawie, w ocenie Sądu, zaistniały przesłanki do zastosowania art. 102 kpc w zakresie nie obciążania pozwanego K. R. kosztami procesu. Wprawdzie pozwany jest stroną przegrywającą proces albowiem dał podstawy do wytoczenia powództwa, gdyż zobowiązanie powoda zostało uregulowane już po wniesieniu pozwu i to częściowo w ramach postępowania egzekucyjnego, a częściowo osobiście przez pozwanego. Należy jednak zauważyć, że pozwany K. R. dopiero na etapie postępowania egzekucyjnego dowiedział się o istniejącym zadłużeniu wobec powoda, albowiem lokal, którego dotyczyła zaległość był przedmiotem najmu, natomiast osoba faktycznie zajmująca lokal nie informowała pozwanego o jakichkolwiek problemach w regulowaniu płatności za odbiór energii elektrycznej, a co więcej niszczyła wszelkie monity i wezwania. Wobec powyższego pozwany nie miał świadomości istnienia zaległości. Istotnym jest również, że pozwany K. R. gdy tylko dowiedział się o zadłużeniu uregulował istniejącą zaległość i to bez zbędnej zwłoki.

Na decyzję Sądu wpływ miała również sytuacja rodzinna i zdrowotna pozwanego K. R., w szczególności problemy zdrowotne samego pozwanego oraz jego małoletniego syna M. R..

Należy również podkreślić, że okoliczności powyższe nie były kwestionowane przez stronę powodową, dlatego też Sąd biorąc pod uwagę okoliczności sprawy uznał je za przyznane w trybie art. 230 kpc.

Wobec powyższego Sąd orzekł jak w punkcie 2 sentencji postanowienia.